

Naročnina: Za tuzemstvo z dostavo mesečno Din 5, četrletno Din 15, polletno Din 30, celoletno Din 60; za inozemstvo Din 60 in poština posebej — Oglasi po ceniku.

SOCIALIST

Izhaja vsak petek popoldne. Nefrankirana in nepodpisana pisma se ne sprejemajo. Sedež uredništva in uprave Ljubljana, Vidovdanska cesta št. 2, pritličje.

Glasilo Socialistične Stranke Jugoslavije

Štev. 12.

V Ljubljani, dne 6. marca 1925.

Leto III.

Friderik Ebert.

Predsednik nemške republike in dolgoletni predsednik nemške socialno-demokratske stranke sodr. Friderik Ebert je v soboto 28. febr. nenadoma preminul.

Za Bratingom — Ebert. —

Kakor, da se je usoda zarotila proti socializmu in demokraciji, tako podira neizprosna smrt najjačje stebre evropskega proletariata. In to ravno v času, ko je reakcionarna furija po celem svetu na delu, da z enim velikim zamahljajem podere vse socialne pridobitve, ki jih je prinesla po vojna politična revolucija.

Zivljenje sodr. Fridrika Eberta pomeni eno samo veliko verigo bojev za osvoboditev proletariata velike Nemčije izpod jarma kapitalizma in junkerskega militarizma. Rojen je bil 4. febr. 1871 v Heidelbergu, kot sin priprostega majnega krojača. Po končani ljudski šoli se je šel učiti sedlarstva in leta 1889. se je podal kot izučeni sedlarski pomočnik na takrat običajno obrtniško potovanje — »Auf der Walz«.

Zelo mlad se je priključil socialističnemu gibanju, ki je ravno takrat s heroičnim naporom odbijalo surove atake »železnega« kancelerja Bismarka, ki je izdal proti socialni demokraciji izjemni zakon t. zv. »Sozialistengesetz«.

Po padcu Bismarcka je dobila tudi socialna demokracija svobodnejši razmah, ki je zlasti razširil socialistično časopisje. V tej dobi je pozvala stranka mladega Eberta, da odloži silo in dleto in prevzame redakcijo socialističnega lista »Bremer Zeitung«. Od tiste dobe je peljala njegova pot navzgor. Priden, agil in ukazeljen Ebert si je s samozobrazbo pridobil v stranki vedno večji vpliv in, ko je umrl slavnoznan August Bebel, je bil izvoljen Ebert za predsednika velike nemške socialno demokratske stranke.

Ob izbruhu svetovne vojne je za trenotek zgrešil svojo naravno socialistično pot, ko je pod utisom domorodnih laži nemške buržuazije glasoval z drugimi socialističnimi poslanci za vojni proračun. Nemška buržuazija je znala takrat z vsemi razpoložljivimi sredstvi prikazati Nemčijo kot napadeno deželo, ki se samo brani pred invazijo tujih čet. Jasno je, da bi se bila vojna vseeno vršila, tudi če bi socialistični poslanci glasovali proti proračunu, vendar je smatral Ebert, da je treba trenutno napako popraviti s čim gorečnejšim delom za čimprejšnjo upostavitvijo svetovnega miru.

Po svetovni vojni je padala Nemčija iz nacionalnofašistovskih v komunistične puče in zopet nazaj. Vse je kazalo, da se bo velika nemška republika razkrojila ob notranji meščanski vojni in postala plen antantnega militarizma.

Mirni in prevdarni Ebert je to nevarnost doumel, zavedajoč se,

naj zmaga katerikoli ekstrem, bo vendar nemško ljudstvo še bolj onesrečeno, zato se ni bal postaviti tudi topove in strojnice na ulico, da uniči furijo, ki je grozila upropastiti še zadnje sledove velike nemške kulture.

Seveda so mu očitali nedemokratskičnost in krvništvo, ali on je mirno odgovorjal: »Vi se poslužujete sile, da odpravite demokracijo in uvedete teror in mi smo prisiljeni napadeno demokracijo z istimi sredstvi braniti!«

Kot prvi državni predsednik velike nemške republike je z energičnim in sestimativnim delom znal očitati Nemčijo pred udarom reakcije, če ravno je bil on, kakor stranka izpostavljen najbesnejšim napadom z desne in leve.

Napad vlade na socialne in politične pravice ljudstva!

Dva zakonska načrta: stanovanjski in tiskovni zakon.

Vlada, ki pri volitvah ni dobila večine glasov, kateri pa vendar omogočajo krivični volivni red, da bo mogla gospodariti v državi z par glasov večine v parlamentu, je objavila dva svoja zakonska načrta, ki jih predloži narodni skupščini v sklepanju. Oba načrta značijo prvi napad nove vlade in reakcije na socialne in politične pravice ljudstva.

Bojimo se, da bosta načrta, kakor sta sestavljena, postala zakon, kajti današnja opozicija v parlamentu nima smisla za življenska vprašanja širokih ljudskih mas, temveč se raje priprava za Radičevo čovječansko republiko in zato nima niti volje, niti moči, da bi preprečila vladine nakane.

Prvi po volitvah bo proletarijat Jugoslavije v dejanjih videl, kake so v bistvu vse meščanske stranke in bo drago plačal svoje zupanje, ki ga je izkazal strankam v nacionalnem ali pa takozv. opozicijskem bloku, s tem, da jim je pri volitvah oddal svoje glasove.

Prvi udarci biča na proletarski hrbet že padajo!

I.

Prvi zakonski načrt se tiče novega stanovanjskega zakona. On prinaša nič več in nič manj kot najmanj 24 kratno povišanje predvojne najemnine! Če si plačal pred vojno 20 krom za stanovanje, boš plačal sedaj 480 K ali 120 Din! Načrt pa predvideva tudi 36 oz. 48 kratno povišanje najemnine za one, ki imajo nekaj več dohodkov, za gotove stanove, ki niso posebej zaščiteni, pa sploh ne predvideva kake omejitve najemnine. To samo po sebi bi sicer ne bilo krivično, ali taka določba bo imela za posledico, da bodo hišni gospodarji, v čijih hišah stanujejo stranke, ki so glede najemnine vsaj deloma zaščiteni, uporabile vsa sredstva, da vržejo take stranke na cesto in dobe v hišo najemnike, ki lahko plačajo poljubno visoko najemnino!

In to ne bo tako težko doseči, kajti določa se:

Če je stanovanje potrebno hišnemu gospodarju ali njegovemu oženjenemu sinu ali udoveli hčeri,

Nemčija se ni konsolidirana, zato je smrt velikega pokojnika udarec za nemško in svetovno civilizacijo. Z njegovo smrtjo se bližajo Nemčiji usodni dnevi, ki prinesejo mogoče delavnemu nemškemu narodu — velik skok v temo. Borba za novega predsednika republike bo gorostastna. To bo borba na življenje in smrt med prištaši svobodne demokracije na eni strani in med temnim nazadnjaškim terorjem na drugi strani.

Še leži veliki pokojnik na mrtvaškem odru, ko se že pripravljajo surov naval, naperjen pred vsem na nemško socialno demokracijo. In socialistični proletarijat sveta se v skrbeh vprašuje: Kakšen bo izid bitke, v katero bo pozvanih 25 milijonov volivcev.

če rabi hišni gospodar večje stanovanje — sme stanovanje odpovedati. Pa to še ni vse: hišni gospodar sme stanovanje tudi odpovedati, če se najemnik nemoralno vede ali če žali on ali pa njegova družina hišnega gospodarja oz. njegove rodbinske člane na časti ali telesu! Posebno zadnje določilo je nezaslišano! Poznamo hišne gospodarje in njihovo obnašanje napram najemnikom — in gorje ti najemnik, če ti uide iz ust neprevidna beseda, zleteri boš na cesti! Vemo pa tudi, kako hitro se najde prijateljsko pričo, ki ne potrdi, kar si hišni gospodar ne želi! Zakaj pa zakon ničesar ne določa za slučaj, če hišni gospodar razžali najemnika ali pa njegove člane — zakaj je zaščiten samo čast hišnega gospodarja, ne pa tudi najemnika?

Načrt določa dalje, da niso več zaščiteni poslovni prostori, s čemur bodo posebno mali obrtniki silovito prizadeti. Morali bodo plačevati ogromne najemnine, njihovo težko stanje, povzročeno po gospodarski krizi, bo postalo naravnost nevzdržno. Posledica te določbe bo tudi povišanje draginje, kajti ves poslovni svet, obrtnik, trgovec itd. bo visoko najemnino prevalil na konzumenta s tem, da bo blago podražil.

To so glavne točke načrta — iz njih se vidi vsa tendenca zakona, da naj ščiti ta zakon hišnega posestnika, ne pa najemnika!

Napram dosedanjemu zakonu pomeni načrt nezaslišno poslabšanje sedanjega stanja, ki tudi ni zadovoljivo!

II.

Istotako poslabšanje sedanjih — že itak nesvobodnih — določil tiskovnega zakona pomeni nov načrt tiskovnega zakona.

Od časov francoske revolucije sem je zahteva po tiskovni svobodi ena bistvenih zahtev vsake demokracije. Celo naša ustava določa v svojem čl. 11 v prvem stavku tako lepo: Tisk je svoboden — toda že to določilo je prevara. Kajti že v tem členu sledijo določbe, kdaj se smejo spisi zabraniti; z eno besedo se nekaj daje, z drugo pa jemlje.

Nove izjeme, ki naravnost odpravljajo svobodo tiska, pa ima čl. 138 ustave, ki je tako sestavljen, da zamore vlada časopise ne samo pleinti, ampak celo zabraniti izhajanje časopisov! V pretečenem volivnem boju smo videli, kako je s svobodo tiska v tej državi.

Toda današnjemu režimu tudi to ni dovolj! Zato je v novem načrtu tiskovnega zakona postavil še nekatere nove določbe, ki naj, kakor pravi minister »varujoč sicer svobodo tiska, sprečijo zloupotrebo tiska«.

Ko smo to brali, smo že vedeli, pri čem da smo. Vsaka vlada bo smatrala za »zlouporabo« tiska vse, kar ji je neljubo in bo po mili volji plenila tisk — v imenu svobode tiska!

Svoboda tiska razume vlada tako, da bo sodišču vsak, ki sodeluje pri sestavi časopisa: pisec, urednik, izdajatelj, črkostavec, kolporter odgovoren, če bo v tisku kaka kaznjiva stvar! Prodajanje časopisov bo treba policiji prijaviti — če policija prijave ne bo sprejela, list ne bo smel iziti!

Preganjanje vsakega, ki bo po tiskovnem zakonu tožen, se bo vršilo na nekak način, ki nas spominja na vojne preke sode. Sestavljena bodo posebna tiskovna sodišča, ki bodo prav na kratko sodila, tožencu ne bo ostalo niti dovolj časa, da se brani, vsi roki za pričo bodo skrajšani — gorje vsakemu, ki bo prišel pred tiskovno sodišče!

In kazni — tu dosega zakonski načrt svoj višek: razen kazni po običnem kazenskem zakonu, ki zamore krivca zadeli, predvideva načrt še posebne kazni in sicer: v slučaju, pregreška proti »občim interesom« (zakaj ne proti interesom vladajočih strank?) zapor do petih let in denarna kazen do 50.000 Din —; pri žalitvah na časti se giblje tudi do pet let in zraven tega še denarna kazen do 200.000 Din; pri ostalih manjših tiskovnih pregreških pa znaša kazen »samo« do 3 let in 100.000 Din globe!

Sam gospod minister pravi, da določbe proti »zlouporabi« tiska niso blage, toda — tako nas tolaži — svoboda tiska ni niti najmanj omejena!

Tako se minister iz svobode tiska norčuje. Ali ni svoboda tiska naravnost zatrta, če ne riskiraš samo, da bo časopis zapljenjen, kadar zapiče kako stvar, ki vladi ne bo prijetna, ampak visi nad teboj še kazen večletne ječe! In kakšen namen naj imajo visoke denarne kazni: če jo časopis ne bo mogel plačati, bo seveda vstavljen in — svoboda tiska bo dosežena!

Načrt tiskovnega zakona, kolikor in kakor vam je znan, kaže namero vlade, da spreči vsako svobodno in kritično tiskano besedo. Določila načrta so nejasna, netočna, raztegljiva, kakor harmonika — služijo naj vladajočemu razredu, da prepreči opozicijski tisk!

Največ bo trpelo pod reakcionarnim tiskovnim zakonom delavsko časopisje, kajti meščanske stranke se bodo na vladi menjale

Svetovno znano

FOX

čistilo je za čevlje vendar najboljše.

in imajo — bodisi na vladi, bodisi v opoziciji — skupne meščanske interese, skupne interese, da pripravijo delavski tisk do molka: nov tiskovni zakon jim bo v ta namen dobro služil!

Brez v resnici svobodnega tiska ni niti predpogojev za razvoj politične svobode v državi — tako je prišlo danes delavstvo v žalosten položaj, da se mora boriti ne le za kosček kruha in za svoje življenje, ampak tudi za svojo politično prostost.

Vse to so posledice tega, ker je postal proletarijat privešek meščanskih strank, ker ne nastopa kot samosvojen činilec v politiki!

Naše okrožne konference.

Preteklo nedeljo sta se vršile prve dve okrožne konference v Mariboru in Prevaljah. Na obeh se je podrobno reševal dnevi red in storjeni tozadrevni sklepi.

Obe konferenci sta bili polnoštevilno obiskani in je na njih vladalo izvrstno razpoloženje. Za danes pri našamo resolucijo o političnem položaju, ki sta jo sprejele obe konferenci. Prihodnjic objavimo podrobno poročilo.

Politični položaj in konsolidacija delavskega pokreta.

Po zaslišanju referentov o političnem položaju in delu za konsolidacijo delavskega pokreta v Sloveniji, sklence okrožna konferenca v Prevaljah in Mariboru dne 1. marca naslednje smernice:

1. Konferenca jemlje poročilo referentov o teh dveh točkah k vednosti in

a) izraža svoje ogorčenje nad terorjem vlade, vladnih in opozicijskih meščanskih strank, ki so ga izvajale v teku volivnega boja nad delavstvom in ki je oropal razredno delavstvo vsakega zastopstva v parlamentu;

b) konstatira, da tudi dne 8. februarja izvršene volitve v Narodno skupščino ne obetajo prinesiti sporazuma med meščanskimi strankami za nadoblast v državi in eksploatacijo delavnega ljudstva v državi, nasprotno, verjetnost je, da se bo ta boj še poostiril. Pri takem položaju je dolžnost delavstva, da z vso ostrostjo uveljavi svoje razredno stališče napram obema meščanskima blokoma in zahteva, da naj pride meščanski razred čimprej do reševanja tako nujno perečih socialnih in gospodarskih vprašanj. Delavstvo se zaveda, da stoji pred najhujšim bojem za svoj vsakdanji kruh, ki mu ga odjeda politika vseh meščanskih strank;

c) konferenca izraža svojo globoko željo, da se delavski pokret v državi, posebno pa v Sloveniji konsolidira in čimprej organizatorično ujedini, ker bo samo enoten delavski pokret v stanju braniti od vseh meščanskih strank ogrožene delavske interese. S posebnim zadoščenjem pozdravlja vsak korak

strankinega načelstva, ki gre za konsolidacijo, posebno predloge, ki jih je načelstvo stavilo izvrševalnemu odboru »Naprejeve« skupine in ki so objavljeni v 10. številki »Socialista«. Z bratskim apelom se obračamo do organizacij »Naprejeve« skupine, da usvoje stavljen predloge in pomagajo čimprej vpostaviti enotnost med socialističnim delavstvom v Sloveniji.

Ljubljanska občinska politika.

Komunistični »Kmetstvo delavski list« se peča v zadnji številki s predstoječimi volitvami v ljubljanski občinski svet in prihaja do zaključka, da bodo klerikalci požrli vse socialiste zato, ker kandidirajo na skupni listi.

Priznavamo, da se za take kandidacije lahko najde tudi argumentov, ki odsvetujejo socialistični stranki vsako skupno kandidacijo z nedelavskimi strankami. Vprašanje je pa, če je ravno »Kmetstvo delavski list« poklican zastopati taka mnenja.

Če pogledamo nekoliko povojno zgodovino ljubljanske občinske politike, potem bomo prišli do zaključka, da so ravno ljubljanski komunisti najbolj potrebni naukov, ki jih deli Del. kmetijski list — na račun socialistov. Nasprotno nas bo pa ta pregled zgodovine poučil, da so se ravno socialisti trudili vzdržati kolikor mogoče globoko zarisano razredno proletarsko linijo... Če se nam to ni povsem posrečilo, je kriva ravno vdalasta politika komunistov, ki padajo cel čas iz klerikalnega naročja v demokratiško in iz demokratiškega zopet nazaj v klerikalno.

Evo dokazov:

Takozvani ljubljanski »greh« se je pričel leta 1921., ko je bilo izvoljenih v občinski svet 5 socialistov, 6 komunistov, 8 narod. soc., 10 klerikalcev in 19 demokratov.

Socialistični občinski klub takrat ni niti najmanj mislil na kako koalicio ali županstvo, temveč se je namenil v stvarni opoziciji uveljaviti socialistični komunalni program. Pač se je pa vodila velika borba med Nar. soc., ki so kandidirali na žup. stolec g. Peska in na drugi strani med demokrati, ki jim ni šlo v glavo, da bi zgubili ljubljansko mestno občino, kjer so 40 let županovali.

Ko je vsled razkritja raznih Peskovih afer moral ta resignirati, se je pričelo splošno iskanje župana, seveda izven demokratiških vrst. Pričeli so na vse »mile viže« prosjačiti naš takratni občinski klub in s. dr. Periča naj prevzame župansko mesto. In ravno komunisti so se najbolj trudili dokazati, da je za proletarsko stvar koristno, če bo župan iz vrst zastopnikov delavstva.

Naš občinski klub in s. dr. Perič so se dolgo branili te kombinacije,

kajti s 5 zastopniki socialisti ne prevzamejo županskih mest. Zlasti so se še branili, ker je strankino načelstvo odločno odsvetovalo tako kombinacijo.

Ker pa prosjačenja in moledovanja le ni bilo konec, in ker so komunisti izjavili, da ne smemo računati le s svojimi 5 zastopniki, temveč naj prištejemo tudi njihovih 6, ki bodo brezpogojno stali za županom in ko so tudi nar. socialisti izjavljali, da se brezpogojno strinjajo s socialističnim komunalnim programom, takrat je pač prevladalo v naši ljubljanski organizaciji mnenje, naj se poskusi uveljaviti v tej pisani družbi socialistični komunalni pravci.

Tako je postal s. Perič župan. Ali, komaj se je to zgodilo, je vlada, v kateri so sedeli demokrati — razgnala ljubljanski občinski svet.

Seveda je ta udar na samoupravo občine, demokracijo in na zaupnika naše stranke rodil v naših vrstah, kakor med vsemi delavci vihar ogorčenja. Ker se je pa poleg tega še spremenil volivni red, ki favorizira velike stranke, se je sklopila v obrambo napadenih svobodščin t. zv. »Zveza delavnega ljudstva« katere rodni očetje so bili v glavnem komunistični voditelji.

Ta Zveza je pri naslednjih volitvah zopet zmagala in prevzela občinsko gospodarstvo. Nova vlada je občinski svet (junija 1924) zopet razgnala. Med drugim je navajala, da odstavlja župana zato, ker ni imel moči prepričati boljševizacije mestnega delavstva.

Povrh je pa ista vlada, ki je razgnala občinski svet, razpisala občinske volitve na način, kakor znajo to samo naši — demokrati.

Priznamo, da je tudi pri nas mnogo sodrugov, ki se ne počutijo ugodno v klerikalni družbi. Ali po vsej tej zgodovini, je logično, če smo rekli ena, da izrečemo tudi dve.

Tako so naši sodrugji sprejeli kandidature na listi »Samoupravne zveze«, kjer imajo le skupne kandidacije z drugimi strankami, do čim imajo za kasnejše delo v občinskem svetu popolnoma proste roke.

Komunisti pa so — nepreračunljivo v svojem vrdanju — naenkrat preobrnil plašč, zatajili lastnega otroka — in postavili svojo listo.

Mi smo tako tolerantni, da ne izključujemo diskusije o tem, če je izbrana pot ravno najboljša. Odrekamo pa komunistom kvalifikacijo soditi o pravilnosti naše taktike. Če je v tej taktiki kaj slabega, je predvsem bilo slabo to, da je kdorkoli v naših vrstah verjel le oni komunistični besedi ali objubi. In če se bomo kaj naučili iz cele te afere, bo naš nauk: **Nobene vere komunistom!**

Vse naše ljubljanske sodruge pa pozivljamo, naj izvrše svojo strankarsko dolžnost in naj kot disciplinirani pristaši, volijo pri vo-

litvah 18. marca »Samoupravno listo«.

Napačno bi bilo, če bi naši sodrugji po deželi smatrali, da je vsled ljubljanskih občinskih volitev ustavljen boj s klerikalci, ali katerokoli drugo skupino, ki se je v Ljubljani pridružila samoupravni listi. Niti malo ne! Mi nismo žrtvovali niti ene črke svojega programa radi skupnega volivnega nastopa, ki pomeni samo protest proti kršitvi samoupravnih pravic ljubljane od strani demokratov in protest proti krivicam v volivnem redu! Še več! Mi se o kakem drugačnem sodelovanju s strankami niti pogajali nismo, naše razmerje do teh strank je isto, kakor napram vsaki meščanski stranki.

Zato vodimo tudi ločeno agitacijo za občinske volitve in bomo tudi pri teh volitvah širili samo naš socialistični komunalni program.

»Nemškutarji«.

V predzadnji številki »Socialista« smo objavili dopis iz mariborske kurilnice, kjer odgovarja naš tamošnji dopisnik »Orjuni«, ki se je zavzela za g. Ing. Rogliča. V tej zadevi smo dobili več pisem iz železniških krogov, ki odobravajo naš nastop.

V tej zadevi nam je postal pismo tudi g. pom. direktorja Ing. Šega, ki pojasnjuje, da so napadi »Orjune« naperjeni v prvi vrsti na njegovo osebo. V informacijo priobčujemo to pismo dobesedno:

Ljubljana, 26. II. 1925.

Gospod urednik!

V »Socialistu« od 20. februarja 1925 je v dopisu »Iz mariborske kurilnice« navedeno, da napada inž. Roglič v »Orjuni« g. dr. Borka. Sporočam Vam, da napada moje osebo in ne g. dr. Borka. Napada me zato iz hvaležnosti, ker sem izposloval, da je bil g. Roglič pri južni železnici sprejet brez državnega izpita na inženirsko mesto in mu izposloval večmesečni plačani dopust, da je sploh mogel napraviti drugi drž. izpit. Ker tako zatiram slovenske inženirje pri železnici, sem nemškutar.

Ker sem pa neizprosno nasprotnik »batinaških metod«, kakršne je hotel izvajati g. Roglič nad delavci, zato sem zli duh direkcije.

Z odličnim spoštovanjem

Inž. Ign. Šega,
pom. direktorja.

Dobili smo pa dalje tudi pismo delavca, ki je že več let zaposlen v ljubljanski kurilnici, v katerem pravi, da smo nacionalizem g. Rogliča pravilno orisali in da bo k temu poglavju tudi on ob priliki spisal svoj prispevek, ki bo še v jasnejši luči prikazal jugoslovansko dušo g. Rogliča. — Omenjeni delavec se pritožuje tudi nad delovanjem g. dr. Borka. Tega dopiša zaenkrat nismo objavili, ker ni v njem navedenih

LISTEK.

Pariška komuna.

K 54-letnici 1871—1925.

Dne 18. marca bo poteklo 54 let odkar so oboroženi delavci Pariza vrgli vlado francoske buržuacije, ter proglasili svobodno komuno.

Meščansko pojmovanje zgodovine vidi v tem koraku francoskega proletarijata — le majhno kaprico zgodovine, katero je treba kvečjemu osmešiti. Za nas socialiste pa znači ta dogodek, dobra šola preteklosti, ki nas s svojimi vrlinami in napakami učijo taktike za bodoče boje.

Zgodovinar Lissagaray imenuje pariško komuno: »barikado, kateri ni bila dana prilika, da bi se spremenila v vlado.« Lavrov pa pravi, da je bila komuna bleča zarja prve proletarske republike.

Ko je bila Francija premagana pri Sedanu, kjer je tudi izgubila svojo armado, je padla francoska monarhija. Cesar Napoleon je pobegnil. Dne 4. septembra 1870 je bila v Parizu proklamirana republika. Nova vlada pa ni bila v rokah delavcev, pač pa je ostala v rokah parlamenta, ki je obstojal iz predstavnikov buržuazije in starih oblasti. Prva naloga republikanske vlade je bila, da rekrutira nove čete za obrambo »ežele, predvsem Pariza. Toda čete so morale priti iz delavskega razreda in tako se je mobilizirala ljudska garda, ki je štela okrog dvesto bataljonov in katere pretežna večina so bili delavci. Na ta način so prišli proletarci do orožja. Kautsky piše, da je štela ljudska garda okroglo 400.000 mož ob času, ko so Nemci oblegali Pariz, in od teh je bilo 300.000 delavcev, to je rekrutov, medtem ko je bilo le 100.000 regularcev. To je oplašilo buržuazne voditelje republike, ki

niso radi videli orožja v rokah delavcev. Oboroženi delavci so pomenili oboroženo revolucijo in zmago Pariza nad pruskimi osvojevalci. Ta zmaga bi bila obenem zmaga delavcev nad buržuazijo v Franciji. In zgodilo se je — in sicer ne prvič in ne zadnjič — da je buržuazija rajši videla zmago sovražnika kakor zmago delavstva v svoji državi. Francoska buržuazija se je bolj bala francoskih delavcev kot pruskih vojakov. Predsednik Thiers je torej oviral ljudsko gardo, kjer je mogel, namesto da bi jo bil usposobil za boj proti Nemcem. Nemci so oblegali Pariz 131 dni in v tem času bi se bila nova francoska vlada lahko pripravila na ofenzivo in prodrla skozi sovražno črto, kajti Nemci niso imeli nikoli več ko polovico toliko vojaštva kolikor je štela ljudska garda. Toda Thiers se je rajši podal Nemcem in Pariz, ves iztrdan, je kapituliral 28. januarja 1871.

Sramotna kapitulacija Pariza je bila signal za civilno vojno. Vojaki

ljudske garde so videli, da jih je vlada izdala, samo da je dobila mir — mir, ki je stal Francijo, Alzacijo, Loreno in pet milijard frankov odškodnine. Pariz je ostal oborožen — delavci niso hoteli oddati orožja iz rok. Videli so izdajstvo in hoteli so se zavarovati proti novemu izdajstvu: vpostavljenju monarhije. Dne 8. februarja so se vršile volitve za narodno skupščino in zmagala je buržuazija. Skupščina je zborovala v Versaillesu. Prvo delo Thiersove vlade je bilo, da razoroži proletarijat, katerega niti zmagoviti Nemci niso mogli razorožiti. Ljudska garda se je uprla temu koraku vlade in je izvolila svoj centralni odbor. Dne 18. marca 1871. je vlada poskusila vzeti ljudski gardi topove, a ni se ji posrečilo. Napadalcji so bili odbiti in še tisto noč je vlada pobegnila v Versailles. V Parizu je bila proklamirana komuna.

(Dalje prih.)

konkretnih trditve, temveč le pri-
tožbe splošnega značaja. Ako nam
pa dopisnik preskrbi verodostojen
dokazilni material, bomo pa seveda
storili svojo časnikarsko dolžnost
tudi na to stran — in to kljub temu,
da uživa g. dr. Borke tudi med na-
šimi somišljeniki ugled kot objekti-
ven in strokovno usposobljen funk-
cionar.

Omenimo naj pri tej priliki še
to, kar smo »Orjuni« že mnogokrat
očitali, da daje streho vsem mogo-
čim elementom, od katerih ne za-
hteva drugega, kakor, da kriče:
»Živela Jugoslavija!« Nacionarno

delo — če ni sovinstično — ne sma-
tramo za nekulturno, ne razumemo
pa, kako je mogoče favorizirati oči-
vidno strokovno nezmožne ljudi na
odgovorna mesta in to samo zato,
ker nosijo v žepu člansko karto. Pri
Orjuni so gotovo tudi taki člani, ki
žele resničnega vstajenja jugoslo-
vanskemu ljudstvu. In te vprašamo:
Kakšno bo to vstajenje, če bodo te-
mu ljudstvu paševali Rogliči, ki bi
— če bi mogli — natakneli vsemu
delavstvu in še celo svojim najbli-
žjim kolegom okove, da skrijejo
svojo lastno nezmožnost s takimi
junaškimi čini?

vse kaže, da od cele stranke ne bo
ostalo drugega, kakor par nastav-
ljencev moskovske internacionale.

SOCIALISTIČNA STRANKA V NEW YORKU RASTE.

Bratsko glasilo slovenskih sociali-
stov v Ameriki: »Proletarec« pri-
naša o tej zadevi naslednje poro-
čilo.

Socialistična stranka v New
York beleži nov uspeh. Število so-
cialistov, ki so se na volišču priglasi-
li za take, je naraslo za več kot
sto odstotkov.

L. 1923 se je na voliščih mesta
New York prijavilo 19.000 volivcev
za socialiste, v prošlem letu pa
42.819.

Tudi v drugih krajih države
New York je število socialistov na-
raslo. Po zakonih države New York
se namreč šteje za socialiste samo
tiste, ki se kot taki registrirajo v
volitvenih uradih. V drugih drža-
vah, n. pr. v Illinoisu, morajo vo-
liveci izreči svojo pripadnost k tej
ali oni stranki pri primarnih vo-
litvah. Ako volivec odda svoj glas
za kandidate ki se potegujejo za
izvolitev na republikanski listi, se
ga zabeleži za republikanca, ako
hoče demokratsko listo tedaj ga
klerk vpiše za demokrata, in ako
hoče oddati svoj glas pri primarnih
volitvah socialistom, se ga vpiše za
socialista. Registrirani volivoi pa
predstavljajo v legalnem pomenu
besede stranke, katerim pripadajo.

Newyorška socialistična organi-
zacija je pričela z agitacijo, da pri-
dobi tisoče teh registriranih sociali-
stov v strankino organizacijo za
aktivno delo. Sentiment za našo
stranko po vzhodnih državah raste,
kar dokazujejo prej citirane šte-
vilke.

Rdeča pomoč. Kakor smo že
zadnjič javili je staknila beograjs-
ska policija tajno komunistično ti-
skarno in aretirala pri tej priliki
več oseb. In modra policija je pri
teh preiskavah pogruntala, da je
tudi društvo »Rdeča pomoč« prav-
zaprav komunistična institucija —
ker je podpirala nekatere rodbine
preganjanih komunistov in baje
dajala denar tudi nekaterim komu-
nističnim voditeljem. — Meščansko
časopisje razlaga sedaj svojim pre-
strašenim purgarjem, v kaki nevar-
nosti je bilo njihovo spoštovano
življenje, pred — Rdečo pomočjo.
Pri tem pa seveda ne omenja, da de-
luje Rdeča pomoč že več ko eno le-
to, da je javno zbirala prispevke za
pomoč preganjanim in policija, ki
je morala vse to videti je — molča-
la. Sedaj naenkrat je pa vse, kar je
bilo še včeraj dovoljeno — danes
prepovedano — pa ne od danes na-
prej — temveč bodo »grehi« kazno-
vani tudi za nazaj. — Gospoda, ali
ni to najogabnejši cinizem? Ali pri
vladnih strankah ni niti enega idea-
lista, ki bi pljunil na tako početje?
In pri opoziciji ni nikogar, ki bi
vsaj za trenotek nehal naštevati
svoje slamnate »žrtve« in bi obsodil,
te res prave šikane in teror?

Nima časa, ne prostora! Zadnji
»Naprej« objavlja naš predlog za
zedinjenje obeh strank. Na koncu
predloga pa pristavlja, da nima
uredništvo in tajništvo niti časa,
ne prostora, da bi se še vedno bavilo
s tem vprašanjem. Na koncu svoje
beležke pa pozivlje svoje člane, zla-

sti člane izvrševalnega odbora naj
se o stvari izjavijo. — Nam je prav,
da je uredništvo in tajništvo enkrat
pošteno priznalo, da nima časa in
ne prostora in niti smisla za ta
najaktualnejši problem, od katere-
ga rešitve je odvisen kruh in svobo-
da delavskega razreda Slovenije.
Upamo pa, da bodo zaupniki in or-
ganizacije te skupine drugače gle-
dale na položaj in bodo našle časa
in prostora, da s skupnimi močmi
rešijo to pereče vprašanje. Mi vstra-
jamo pri našem predlogu!

Iz stranke.

Ljubljanske občinske volitve.
Pokrajinsko načelstvo SSJ je vzelo
dopis v zadevi ljubljanske komunale
politike uvažujoč v dopisu na-
vedene razloge na znanje.

Celje V nedeljo dne 15. marca ob
9. uri predpoldan se vrši letni redni
občni zbor krajevne organizacije
SSJ v Celju v gostilni pri »Zelenem
travniku«. Dnevni red običajen.
Opozarjamo vse sodruge, da se ob-
čnega zbora sigurno udeležijo.

Redni občni zbor kraj. organi-
zacije SSJ. v Ljubljani, se vrši dne
7. marca 1925. ob 7. uri zvečer v
prostorih Hotela Lloyd sv. Petra
cesta.

- Dnevni red:
1. Poročilo odbora.
 2. Poročilo kontrole.
 3. Izvedba strankine organiza-
cije.
 4. Politični položaj.
 5. Volitev novega odbora.
 6. Razno.

Vsled važnosti obč. zbora po-
zivljamo slehernega člana, da se
obč. zbora zanesljivo udeležijo.

Odbor.

Popravek. V zadnjem »Sociali-
stu« priobčeno pismo kraj. pol. org.
v Ljubljani v zadevi občinskih voli-
tev nam je tiskarna izpustila dva
važna odstavka in sicer za tretjim
odstavkom, ki se konča z besedami
»gospodarstvenih ustanovah« mora
priti naslednji odstavek: »V to svr-
ho je najprej povzročila znano iz-
premembo volivnega reda, ki naj bi
ji zagotovil v občinskem svetu dve-
tretjinsko večino, tudi če ne bi do-
segla pri volitvah niti navadne ve-
čine glasov.« Nadalje za šestim od-
stavkom, ki se konča z besedami
»načela socialističnega programa«
pa mora priti naslednji odstavek:
»Pri takem položaju smo se imeli
odločiti, ali naj postavimo za pred-
stoječe občinske volitve samostojno
listo, in s tem ob sedanjem volivnem
redu samo pomagamo stranki, kate-
ri naj bi veljal naš protest, da z na-
šo pomočjo doseže tisti namen, ki
ga dosedaj ni mogla doseči s svojim
nasilnim in nedemokratičnim po-
četjem.« — Prosimo cenj. čitatelje,
da si te vrstice vstavijo.

Uredništvo.

Iz uprave.

50 NAGRAD NABIRALCEM IN NOVIM NAROČNIKOM.

Že pri zadnjem nagradnem zbi-
ranju, ki nam ga je omogočil s. Mo-
har iz Amerike smo obljubili, da bo-
mo ob prvi ugodni priliki razpisali
novo nagradno zbiranje naročnikov.

Da pozivimo akcijo za zbiranje
novih naročnikov razpisujemo

50 nagrad v skupnem znesku Din 3000

za nabiranje novih naročnikov, ozi-
roma za nove naročnike.

Načrt za razdelitev nagrad je
slednji:

Vsak naročnik »Socialista« dobi
v eni prihodnjih številčk »Socialista«
dopisnico s poštno položnico. Na do-
pisnici je 5 številčk. Številke grede
od ene naprej.

Te dopisnice so namenjene zato,
da nam naročnik, ki je pridobil ka-
kega novega naročnika napiše ime
in naslov novega naročnika in nam
dopisnico vrne. Na eno dopisnico se

**Pri negovanju „Neosan“
kreme dobi Vaša obutev
lepo elegantno lice!**

Nadomestne volitve v obrtno sodišče.

V NEDELJO 8. MARCA (TO NEDELJO).

V nedeljo 8. marca se vrše nado-
mestne volitve v obrtno sodišče v
Ljubljani. Strokovna komisija je v
sporazumu z sodrugimi od bivših ne-
zavisnih in nar. soc. strokovnimi
organizacijami sestavila in predlo-
žila skupno kandidatno listo:

SKUPINA I. VELIKI OBRAT:

Ropše Maks, stavec;
Krištof Jože, čevljar;
Zorž Leopold, strugar;
Cvajnar Janko, pap. delavec.

Namestniki:

Kralj Josip, delavec;
Kordeš Matija, mizar.

Prizivno sodišče:

Karu Josip, usnjar.

Namestnik:

Strnad Vinko, strojni stavec.

SKUPINA II. MALI OBRAT:

Bizovičar Franc, mizar;
Franc Piškur, strojni delavec;
Klavžar Ivan, čevljar;
Kuhelj Gregor, krojač;
Kolenc Franc, pek.

Namestniki:

Cvek Martin, pek;

Bezljaj Jože, mizar;
Kramar Jože, čevljar.

Prizivno sodišče:

Hibšer Jože, strojni stavec.

SKUPINA III. TRGOVSKI

Jeločnik Ivan, knjigovodja;

OBRATI:

Vrhunc Franc, skladiščnik;
Rozman Rado, skladiščnik;
Kolman Leopold, potnik

Namestniki:

Cebašek Franc, trg. pom.;
Puncer Franjo, poslovodja.

Prizivno sodišče:

Završnik Ignacij,
Zalaznik Vanko.

**Volitve se vrše v nedeljo 8. t. m.
od 8. do 1. ure v dvorani Mestnega
doma.**

**Volivna pisarna je v Šelenbur-
govi ul. 6-II., kamor se je obračati
po informacije. Volivne izkaznice
prinesite s seboj.**

Socialisti! Vaša dolžnost je, da
agitirate in volite za listo Strokov-
ne komisije! Bodite tudi v tej bitki
rdeča avantgarda! Vsi na volišče!

Tedenske vesti.

KRIZA DELAVSKE STRANKE V ANGLIJI.

Po podcu Mac Donaldove vlade
so izbruhnile na dan difference s ka-
terimi ima tudi delavska stranka v
Angliji že več mesecev težave. Te
difference imajo isti značaj, kakor
po ostalih državah — to je pred
vsem rovarjenje komunističnih ce-
lic, ki delajo s polno paro na raz-
kol. Komunisti se poslužujejo v
tem notranjem boju povsem istih
metod s katerimi so razklali delav-
ske stranke po drugih državah.
Pred vsem se poslužujejo raznih
klevet napram socialističnim vodi-
teljem, da ubijejo zaupanje, ki ga
uživajo med masami, da potem lah-
ko v kalnem ribarju. — Spočetka
delajo to od moža do moža na znot-
raj in ko so duhovi toliko razkroje-
ni, da se jim obeta uspeh, potem pa
udarijo javno in skušajo odtrgati
čim večji kos.

Tudi v Angliji so tako praktici-
rali. Ko je bila na krmilu še delav-
ska vlada, so padli svoji lastni
straki, ki je bila izpostavljena hu-
dim napadom s strani meščanskih
strank v hrbet in so z vsemogočimi
obdolžitvami trovali duhove. Sedaj
smatrajo, da je teren ugoden in so
že izdali tudi brošuro v kateri so
nagromadili obdolžitve napram
strankinemu vodstvu. Sicer pa ni-
majo zaenkrat uspeha, kajti angle-
ški delavci so vendarle kulturnejši
kot drugje pa bodo dobro premislili
predno napravijo skok v temo. Si-
cer homo pa videli, kako se bodo
razvijali dogodki.

RAZKROJ KOMUNIZMA NA ČESKEM.

Čehoslovaška komunistična stran-
ka preživlja slični razkroj, kakor
komunistično gibanje v Jugoslavi-
ji. Tudi vzroki so isti. — Lansko le-
to je izdala komunistična interna-
cionala odlok, da se imajo komu-
nistične stranke v novo nastalih dr-
žavah nasloniti na nacionalni po-

kret tujerodcev. V Jugoslaviji jim
je bilo naročeno, da imajo podpirati
Radićevo in slično gibanje, dočim
je bila na Češkem direktiva, naj se
naslonijo na nemški element.

S temi odredbami je Moskva
upala, da bo ustvarila dovolj jako
fronto, ki bo v stanu razkrojiti te
države, ter pripraviti teren za
ustanovitev sovjetskih republik.
Glede Češke je bila direktiva Mo-
skve utemeljevana s tem, da je Če-
hoslovaška republika gospodarski
nestvor, ki ne bo mogel živeti in ga
je zato treba likvidirati.

Kakor pri nas, tako je tudi na
Češkem nastala v komunističnih vr-
stah ostra opozicija, ki se je branila
izvesti te direktive. Ze na lanskem
kongresu se je vršila o tem vpraša-
nju ostra bitka, ali na koncu so zma-
gali neki neizkušeni elementi, ki so
sestavili strankino vodstvo tako,
kakor je želela Moskva. Na drugi
strani je pa vsled tega sklepa izsto-
pilo iz stranke mnogo treznejših
članov, med njimi velik del poslans-
skega kluba, ki so se strnili v opo-
zičionalno franto.

Borba, ki se vrši že celo leto; po-
staja zlasti zadnje čase uprav tra-
gična za komunistični pokret. Stran-
ka je v rapidnem tempu razkroja in

Ni žehste

brez

„Zlatorog“

mila!

Ta
znak
jamči

Ni žehste

brez

„Zlatorog“

mila!

za
kakovost

»bere enega do pet naslovov. Kdor je zbral več naslovov, naj sporoči upravi, da mu pošlje zaželjeno številko dopisnic s številkami.

Z imeni novih naročnikov izpolnjene dopisnice mora poslati najkasneje do 15. aprila na upravo. Dne 16. aprila se bo vršilo zrebanje številke.

Nagrade se bodo razdelile po tistem vrstnem redu kakor bodo izzrebane številke in sicer:

1 nagrada	à Din 200 je Din	200.—
1 "	" " 180 " "	180.—
3 nagrad	" " 100 " "	500.—
20 "	" " 60 " "	1200.—
23 "	" " 40 " "	920.—

50 nagrad Skupaj Din 3000.—

Dotičnik, ki je pridobil naročnika z izzrebano številko, dobi skupaj z izzrebanim novim naročnikom nagrado, v znesku, ki je na vrsti in sicer vsak polovico zneska.

Pri tem nagradnem zbiranju sta za zbiralec samo dva pogoja.

1. Oni, ki nove naročnike zbere, mora imeti vsaj do konca marca t. l. plačano naročnino. Naročnike torej zamore nabirati tudi vsak nov naročnik, če je le plačal do 31. marca 1925 naročnino.

2. Nabiralec mora poskrbeti, da plača nov naročnik vsaj za tri mesece naročnino v najprej (t. j. 15 dni narjev), torej do 30. junija 1925.

Če se nam sporoči samo naslov novih naročnikov, pa ne pošlje obnem denar vsaj do dneva zrebanja, gre dopisnica v koš! Zato je vsaki dopisnici priložena tudi poštna polžnica, potom katere pošljite nabrano naročnino.

S tem tekmovanjem bomo poživeli zbiranje novih naročnikov. Krog naših čitateljev se bo na ta način povečal, dobiček od tega bo pa imel celoten naš politični pokret!

Na delo!

Uprava »Socialista«.

ZA TISKOVI IN VOLIVNI SKLAD.

Do sedaj nabranih	Din 13.724.15
SSJ, Muta	" 50.—
Škerlj Pavel, Ljubljana	" 10.—
Gomilar Alojz, Marenberg	" 10.—

Skupaj Din 13.694.15

Književnost.

Pevce. Uredništvo je prejelo v oceno 1. številko »Pevca« za l. 1925. z naslednjo vsebino: Premrl, dr. Jo-

sip Čerin. — Prijateljem slovenske pesmi! — Aljaž, Pevski spomini. — Naši zbori. — Vestnik P. Z. — Iz glasbenih listov. — Doma in drugod. — Sporočilo uprave. — Glasbena priloga: 1. Schwab, Zvonovi. 2. Schwab, Kukovca. — Premrl, Moj blagoslov. — »Pevce« si je pridobil v teku štiriletnega obstoja odličnih zaslug za popularizacijo slov. pesmi in ga priporočamo vsem prijateljem lepega petja. Prinaša stalno glasbeno prilogo. Izahaja vsak drugi mesec in se naroča pri upravi v Ljubljani, Miklošičeva c. 7. Stane z glasbeno prilogo vred za Jugoslavijo Din 30, za Italijo lir 15, za Avstrijo aK 40.000, za Ameriko 1 dolar.

Razno.

Koliko prebivalcev ima Dunaj. Zadnja statistika prebivalstva na Dunaju, ki je bila izvršena dne 1. januarja 1925, pravi, da je imela avstrijska prestolnica ta dan 1 milijon 868.328 prebivalcev. Med temi je 1.006.290 žensk in 862.038 moških.

Dunajska Štefanska cerkev v nevarnosti. Ena največjih stavbnih umotvorov sveta je dunajska Štefanska cerkev. A za poprave, izmenjavo kamenov in prenavljanje je treba danes na leto okoli 400 milijonov avstrijskih kron. Ker jih država ne more plačevati, se je vse delo na in v cerkvi ustavilo. Nevarnost je, da stolp in cerkev razpadeta. Danes so potrebnejše stanovanjske hiše, ubožnice, sirotišnice, invalidnice, javne kopeli, krematoriji i. dr., nego poprave cerkve, čeprav je največji ponos umetniškega dela Dunaja. »Mrtva roka« — katoliška cerkvena hierarhija — ima milijarde za agitacijo, volitve in klerikalne parade; umotvore pa pušča propadati.

Skladišče bomb v zakristiji. Römski »Mesagger« poroča, da je izbruhnil v neki cerkvi poleg Piacenze požar, ki je vpepelil cerkveno streho. Ko so prebivalci gasili ogenj, pa je nastala silna eksplozija. Razpočilo se je mnogo granat in brez števila nabojev za puško. Natančna preiskava je dognala, da se je nahajalo v zakristiji skrito celo skladišče opasnega streljiva, o katerem se še ne ve, kdo ga je prinesel v cerkvene prostore.

Med in mleko iz — žvepla. Palestina, »obljubljena dežela, po kateri sta se nekoč cedila med in mleko,

je danes zelo reven kraj. Brez mlega je puščava. Zdaj pa prihaja vest, da bo Palestina morda še v resnici bogata. V znanem Mrtvem morju so odkrili potašo, kemično zmes, ki se rabi za umetna gnojila in razne druge koristne stvari. Voda Mrtvega morja je neki tako bogata na potaši, da se lahko producira ceneje kot kje drugje na svetu. Biblija nam pripoveduje, da Mrtvo morje pokriva mesti Sodomo in Gomoro, kjer se je nekoč delal velik greh, nakar je Bog pokončal mesti z gorečim žveplom. To je dobra pravljica za male in velike otroke. Izkoriščanje potaše v Mrtvem morju v ekonomsko korist cele Palestine pa ne bo pravljica.

Francoska kritika. Frerona so se bali vsi sodobni literati, posebno ker je imel velik ugled med občinstvom. Ko je napisal Voltaire »Merope«, je bil Freren edini, ki ni dela kar brezpogojno hvalil, temveč grajal nekatere njegove pesniške nedostatke, Voltaire pa, ki je vse lažje prenašal nego grajo, se je hotel nad kritikom maščevati in ga pred publiko osmešiti. Ko je izdal

»Merope« v knjigi, je dal na prvo stran natisniti osla, ki gloda lavor. Razumni kritik je novo izdajo izvanredno pohvalil in omenil posebno zunanjo obliko dela ter mirno pripomnil: »Naslovna stran ima jako dober pesnikov portret.«

993 smrtno ponesrečenih rudarjev v 4 mesecih. Meseca aprila leta 1924 je bilo v premogokovnikih zedinjenih držav ubitih 234 premogarjev, še več pa poškodovanih. V prvih 4 mesecih je pa bilo ubitih 993 rudarjev. Tak je riziko dela teh podzemeljskih sužnjev.

NAZNANILO!

Uljudno naznanjam, da sem zopet prevzela svojo gostilno čerhom nudila cenj. odjemalcem najboljše vino ter gorka in mizla jedila po zmernih cenah.

Se priporočam

M. DEBEVC, Ljubljana, Breg 20.

Izdajatelj: Oblastni odbor SSJ za Slovenijo.

Odgovorni urednik: France Svetek. Tisk J. Blasnika nasled. v Ljubljani.

„MIRIM“
čokolada, kakav, kava so izborni domači izdelki.

Zahtevajte povsod

„Jadran“

terpentinovo čistilo za čevlje, ker je najboljšje. Ako čistite čevlje edino je z »Jadran« kremom, si prihranite mnogo denarja. Vaši čevlji ne razpokajo, ostanejo mehki in trpežni.

Priporočamo vsem gospodinjam

„ADRIA“

ječmenovo ljudsko kavo, dvojno sladno rženo „Meta“, dvojno sladno ječmenovo „Sidro“ kavo.

Zahtevajte jo povsod!

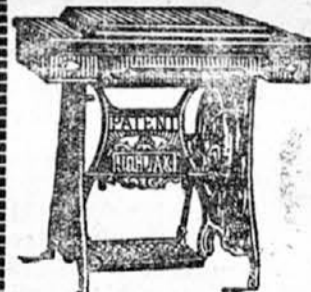
Zahtevajte jo povsod!

Zavarovalnica in pozavarovalnica

„TRIGLAV“
Beograd - Zagreb - Ljubljana

Osnovna glavniča Din 6.000.000 popolnoma vplačana.

Zavaruje požar, transport z železnico, na rekah in po morju, valore, tatvino z vlomom, razbitje stekla, dolžnost jamstva, nezgode, točo, chomage in poškodbe strojev. Transportna zavarovanja prevzema v domači in tujih valutih. Posluje v kraljevini SHS in v mnogih inozemskih državah. — Inkaso premij v letu 1923 je presegel vsoto 26.000.000 — dinarjev.

IWAN JAX IN SIJ

Ljubljana, Gasposvetska cesta št. 2.

Najboljši šivalni in pletilni stroji. Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vezenje poučuje brezplačno: Posamezni deli koles in šivalnih strojev. 10 letna garancija. Pisalne stroje Adler in Urania. Kolesa iz prvih tovarn. Dürkopp, Styria, Waffrad, Kayser.

Kar ne veš vprašaj

Univerzalni informativni

Biro

„ARGUS“

Knez Mihailova ulica 35

Telefon 6-25.

BEograd

(Pasaž Akademije Nauka.)

Pij in kupuj samo
Buddha-čaj
v srebrnih zavitkih.

Imajo ga vsi konzumi.

ZELO

po ceni in stalno, prvovrstno usnje.

A. ELLINGER, MARIBOR,

Kralja Petra trg št. 9.

En gros Letna trikotaža, nogavice, galanterija in drobnina

Caspari & Fanning

Maribor, Aleksandrova cesta št. 48

Yeletrgovina usnja

Brata Moskovič, Ljubljana

priloga svojo veliko zalogo tu- in inozemskih izdelkov po najnižjih cenah. Ustanovljeno l. 1888

Originalne (prave) potrebščine za Opalograph (Preservat), Fixat dobite samo pri

LUD. BARAGA, LJUBLJANA

ŠELENBURGOVA ULICA 6/I.

Mehanična popravilnica pisalnih, računskih in razmnoževalnih strojev, ter tehničnih aparatov. — Barvne trakove, karbon-indigo ter povoščen papir vedno v zalogi.